

Juustila Liisa: Osallisuuskoulutusta kaupungin työntekijöille

Vantaan kaupungin kuntalaispalvelut tarjoavat kaupungin arvojen ja uuden kuntalain edellyttämänä kuntalaisten osallisuuden lisäämiseen tähtäävää koulutusta esimiehille, työntekijöille ja luottamishenkilöille. Kuntalaisille kerrotaan työkaluista, joiden avulla voi ottaa selvää kaupungin toiminnasta ja osallistua sen suunnitteluun.

Kaupungin visiossa kaupunkia ja palveluiden laatua kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa. Kaupungin toiminnassa korostetaan läpinäkyvyyttä.

Vantaan kaupungin osallisuusmallin tavoitteena on kehittää kuntalaisen, kansalaisjärjestöjen, elinkeinoelämän ja julkisen hallinnon välistä vuorovaikutusta. Vuorovaikutuksen parantamisella tavoitellaan kansalaisaktiivisuuden lisääntymistä, hallinnon prosessien avaamista osallistumisen mahdollistamiseksi, osallistumistapojen nykyistä laajempaa käyttöä kaupungin toiminnan eri vaiheissa, tiedon tarjoamista selkeästi valmistelussa olevista ja jo päätetyistä asioista.

Eduskunta hyväksyi 13.3.2015 uuden kuntalain ja siihen liittyvät lait. Suurta osaa lain säännöksistä sovelletaan kuitenkin vasta seuraavan valtuustokauden alusta 1.6.2017 lukien.

Uusi kuntalaki edistää kunnan asukkaiden itsehallinnon ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumista sekä kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä.

Asukasosallisuus on laajalti hyväksytty vaikuttavaksi työkaluksi, jolla voidaan rakentaa asukkaiden luottamusta julkishallintoon. Se tuottaa säästöjä ja kiihdyttää kunnan kehittämistä. Asukkaiden saamat hyödyt pitävät sisällään palveluita, jota vastaavat heidän tarpeitaan, ja jotka tuotetaan asukkaille – ei palveluntarjoajalle. Vaikuttava osallisuus hyödyttää sekä päättäjiä että palveluiden tarjoajia. Kun asukkaat saavat enemmän tietoa, he ovat motivoituneempia osallistumaan ja kannattamaan ideoita.

Vantaan osallisuuskoulutuksen tavoitteena on, että jokainen tunnistaa osallisuuden merkityksen. Käyttäytymisen muutoksen mittarit: Osallisuus osana suunnittelua / tulokortteja / evausta ja kuntalaisten kiinnostus osallistua suunnitteluun mm. asukastilaisuuksien ja raatien kautta. Koulutus toteutetaan järjestämällä peruskursseja kaikille asiasta kiinnostuneille, syventäviä kursseja mm. menetelmäkursseja, menetelmäoppaita avaimien, linkkejä, kirjavinkkejä (osallisuuskirjasto) osallisuuskoulutus-työtilassa, osana vanhoja koulutuksia (uusille työntekijöille infopaketti, esimiesvalmennus, luottamushenkilökoulutus) ja kuntalaisille infotilaisuuksia (Vantaa-infossa, järjestöjen kokouksissa, tapahtumissa).

Vantaan kaupunki tuotteisti henkilöstölle annettavan osallisuuskoulutuksen 2015-16 ja aloitti säännölliset koulutukset syksyn 2016 alussa. Koulutuksessa annetaan eväitä osallisuuden suunnitteluun ja kerrotaan tilkkasen teoriaa sekä makupaloja menetelmistä. Kaupungin yksiköillä on myös mahdollisuus tilata räätälöityjä koulutuksia ja saada apua aluetoiminnan yksiköltä osallisuuden suunnitteluun ja fasilitointiin. Vantaan kaupungin kuntalaispalveluissa työskentelevä aluekoordinaattori Liisa Juustila teki koulutuksen osana tuotekehittäjän erikoisammattitutkintoaan.

Yhteystiedot: Aluekoordinaattori Liisa Juustila, Vantaan kaupunki (liisa.juustila@vantaa.fi)